

**Національний університет біоресурсів
і природокористування України**

***ЗБІРНИК
ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
XV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ
«ОБУХОВСЬКІ ЧИТАННЯ»***

*з нагоди 94-ї річниці від дня народження
доктора технічних наук, професора, академіка АН ВШ України,
Обухової Віолетти Сергіївни
(1926-2005)*

10 березня 2020 року

м. Київ

УДК 514.18

МЕТРИЧНА СЕГМЕНТАЦІЯ ЦИФРОВИХ ЗОБРАЖЕНЬ НА ОСНОВІ МЕТОДУ СФЕРИЧНОГО ХЕШУВАННЯ

А.О. Дашкевич, О.В. Шоман

Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»

Автоматична обробка графічних даних є важливою сучасною проблемою, що має застосування в багатьох сферах діяльності, наприклад, аналіз цифрових зображень, системи відеоспостереження та контролю якості на виробництві. При цьому самі дані в таких задачах можуть бути представлені як точки в багатовимірному просторі, що дозволяє проводити їх аналіз на основі просторових та метричних характеристик, що вимагає розвитку теорій та методів математичного та геометричного моделювання для розв'язання таких задач.

Метою роботи є створення методу сегментації цифрових зображень на основі покриття точкової множини сферами та просторової індексації отриманої множини. Задача сегментації — це задача розбиття точкової множини на неперетинні підмножини за заданими умовами, в представленій роботі розглядається процес сегментації на основі метричних характеристик точкової множини, а саме міри схожості точок в просторі параметрів. В роботі пропонується такий узагальнений підхід до розв'язання задачі сегментації:

1. Знайти ознаковий опис точкової множини.
2. Дискретизувати простір параметрів шляхом покриття множини сферами на основі методу k -середніх.
3. Провести індексацію дискретизованого простору параметрів та побудувати просторову хеш-таблицю.
4. Саме сегментація точок множини відбуватиметься за наступною схемою: точка-запит хешується, за хешем знаходиться чарунка, до якої належить ця точка; для точки-запиту встановлюється значення або клас на основі класу центроїду в чарунці.

Розглянемо процес хешування точок множини P :

1. Задається впорядкована множина сфер $S = \{C_1, \dots, C_M\}$, для кожної сфери відомий радіус r_i та положення центру c_i .

Для кожної точки $p_j \in P$ знаходимо сфери, всередині яких вона знаходиться: ЯКЩО $\|p_j - c_i\| \leq r_i$, ТО відповідна чарунка хешу прийматиме значення $h_i=1$, ІНАКШЕ $h_i=0$.

Повне значення хешу визначатиметься як конкатенація усіх отриманих двійкових значень:

$H = \cup h_i$, отримана строка далі переводиться в десяткове представлення.

Схематично процес сферичного хешування представлено на рис. 1.

$$h = 10000_2 = 16_{10}$$

$$h = 10100_2 = 20_{10}$$

$$h = 01001_2 = 9_{10}$$

$$h = 00111_2 = 7_{10}$$

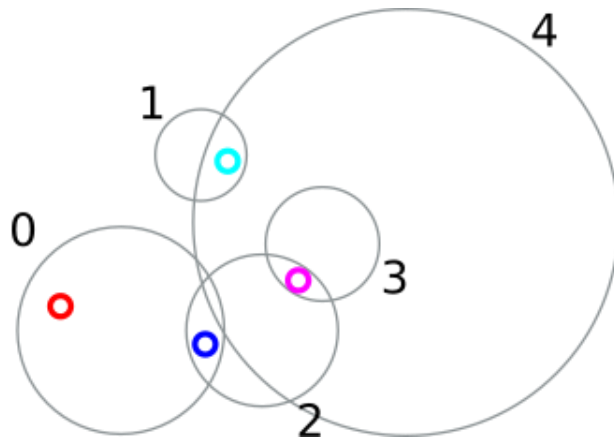

Рис. 1. Ілюстрація сферичного хешування

Процес підбору сфер відбувається за алгоритмом k -середніх:

1. Ініціалізація k початкових центроїдів $\{c_1, \dots, c_k\}$
2. Для кожної точки p_j знаходиться найближчий центроїд c_i .
3. Формуються кластери точок:
 $S_i = \{p : \|p - c_i\|^2 < \|p - c_j\|^2, 1 < j < k\}$.

Перераховуються нові положення центроїдів:

$$c_i = \frac{1}{N_p} \sum_{x_j \in S_i} p_j.$$

Приклад покриття сферами наведено на рис. 2.

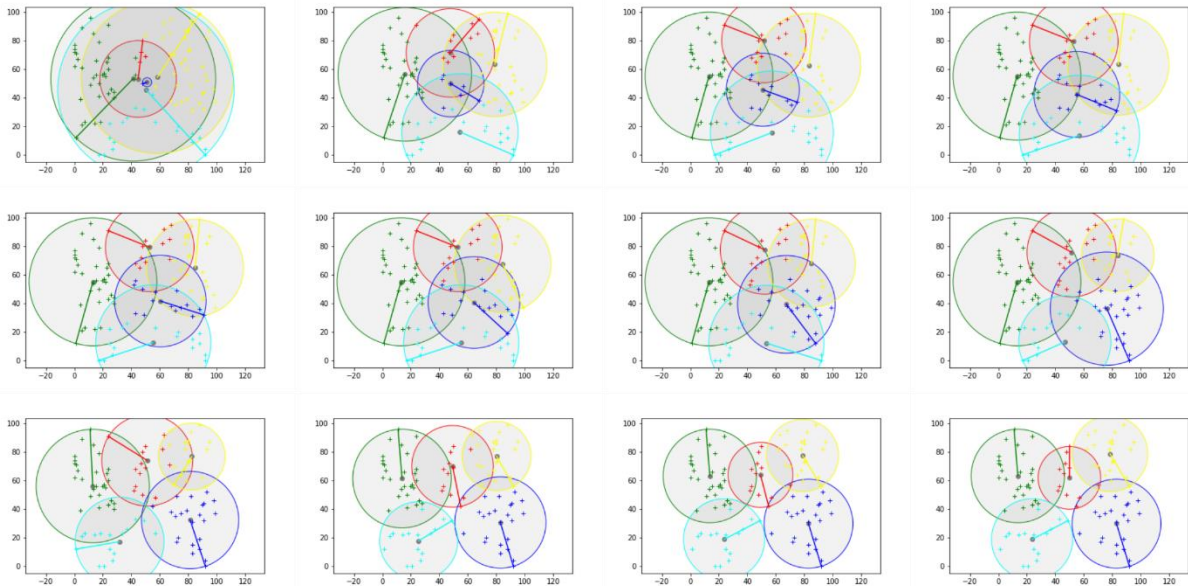

Рис. 2. Покриття сферами на основі алгоритму k -середніх

Проведені комп'ютерні експерименти показали доцільність використання запропонованого підходу для просторової індексації точкових множин і використання отриманої хеш-таблиці для процесу сегментації цифрових зображень за метричними ознаками. Напрямом подальших досліджень є вдосконалення методу покриття сферами, в тому числі в просторах великих розмірностей.